

Lied van Moïses na de oversteek van de rood geworden zee

Exodus, hoofdstuk 15

¹ Op dat moment toen zong Moïses
en de zonen van Israel dit lied voor God
en zij zeiden toen, zeggend:

Μοϋσης ἦσαν < ἀείδω / ᾄδω (enkelvoud)
ὠδὴν < ᾠδή

Laten wij *nu* zingen voor de Meester,
want hij is *als* beroemd geëerd.
Paard en bestijger
wierp hij toen in zee.

zie ook Ex. 15:21
ἐνδόξως < ἐνδοξος δεδόξασται < δοξάζω (goede) mening hebben
ἵππον < ἵππος ἀναβάτην < ἀναβάτης zie ook ἵππεύς (ruiter)
ἔρριψεν < ῥίπτω θάλασσαν < θάλασσα

² Hij was toen een helper en een beschermer
voor mij tot redding:
Dat is mijn god.

βοηθὸς σκεπαστὴς < σκεπαστής
σωτηρίαν < σωτηρία
θεός (wordt zonder lidwoord geschreven, dus geen hoofdletter als bij een eigennaam.)

En ik zal hem eren:
God van mijn vader.

En ik zal hem verhogen.

ὕψωσω < ὑψόω

³ Meester die oorlogen tegen elkaar wrijft – *verbrijzeld*.
Meester *is* een naam aan hem.

κύριος πολέμους < πόλεμος συντρίβων < συντρίβω
ὄνομα αὐτῶ

⁴ Tweewielige strijdwagens van Pharao
en zijn macht wierp hij toen in zee.
Hij deed toen zinken
gekozenen ^{keurtroepen}, bestijgers ^{ruiters}, viziers ^{hoogste bevelhebbers}
in een rode zee. (geen eigennaam)

ἄρματα < ἄρμα Φαραώ ^{naamsbetekenis: ploegen (ww.)}
δύναμιν < δύναιμι
κατεπόντισεν < καταποντίζω
ἐπιλέκτους < ἐπίλεκτος τριστάτας < τριστάτης
ἐρυθρᾶ θαλάσση < ἐρυθρός ^{woordenboek Muller, 1933: bloedige}

⁵ Een zeeweg omhulde hen toen.
Zij daalden toen af naar een diepte
als een steen.

πόντω < πόντος ^{vertaald als: pont = overgang} ἐκάλυψεν < καλύπτω
κατέδυσαν < καταδύω βυθὸν < βυθός
λίθος

⁶ Jouw rechter(zijde), Meester,
is geëerd in sterkte.
Jouw rechter(zijde) hand, Meester,
vermorzelde toen vijandige *mensen*.

δεξιὰ < δεξιός (bijbehorend lidwoord is enkelvoud)
ἰσχύι < ἰσχύς
χεῖρ
ἔθραυσεν < θραύω ἐχθρούς < ἐχθρός (mannelijk adjectief)

⁷ En door veelheid van jouw glorie
wreef jij toen tegen elkaar – *verbrijzelde* –
de tegenstanders.
Jij zond toen jouw woede weg,
en die *woede* at hen toen op
– *die verslond hen toen* –
zoals een stroohalm.

πλήθει < πλήθος ^{groot aantal (enkelvoud, onbepaald)} δόξης < δόξα ^{doxa}

ὑπεναντίους < ὑπεναντίος ^{tegen over staand}
ἀπέστειλας < ἀποστέλλω ὀργήν < ὀργή
κατέφαγεν < κατεσθίω

καλάμην < καλάμη

⁸ En door een geest van jouw hart ^{ook: adem/wind van jouw opwelling/boosheid}
zette jij toen het water uiteen.
De wateren werd toen vast
als een muur.
De golven werden toen vast
in *het* midden van de zee.

πνεύματος < πνεῦμα θυμοῦ < θυμός
διέστη < διύστημι ^{uiteen zetten}
ἐπάγη < πήγνυμι ^{vastmaken}

κύματα < κύμα
ἐν μέσῳ < μέσος

⁹ De vijandige zei toen:

Laat ik nu najagend grijpen,
ik zal een buit delen,
ik zal mijn ziel “opvullen” – *verzadigen*,
ik zal met mijn mes opnemen,
mijn hand zal meester-zijn.

διώξας < διώκω καταλήμψη < (?) καταλαμβάνω
μεριῶ < μερίζω σκῦλα < σκῦλον
ψυχὴν < ψυχή ἐμπλήσω < ἐμπίπλημι
ἀνελῶ < ἀναιρέω μαχαίρη < μάχαιρα
κυριεύσει < κυριεύω

¹⁰ Jij zond toen jouw geest weg.
Zee omhulde hen toen.
Zij doken toen als lood in heftig water.
zie Gen. 8:1 en Openb. 7:1-3

¹¹ Wie *is* gelijk aan jou
te midden van goden, Meester?
Wie *is* gelijk aan jou,
die zelf geëerd is te midden van heiligen,
wonderbaarlijk *is* in glorie,
die wonderen doet?

¹² Jij strekte toen jouw rechter(zijde) *hand* uit.
De Grond – aardoppervlak – slokte hen toen op.
zie Openb. 12:16

¹³ Jij wees toen dit volk van jou de weg
door jouw rechtvaardigheid,
dat jij zelf toen loskocht,
jij riep toen met jouw sterkte
tot in jouw heilige vertrek.

¹⁴ De naties hoorden toen
en werden toen woedend.
Barensweeën namen toen
die gevestigden *waren in* Phulistiïm over.

¹⁵ Toen op dat moment haastte
leiders van Edoom,
en heersers van Moabieten.
Een beven nam hen toen over.
Allen die gevestigd waren *in* Chanaän
“werden toen gesmolten”.

¹⁶ Vrees en beven vielen *boven* op hen.

Maak dat ze nu verstenen
door *de* grootte van jouw bovenarm!
...zolang als jouw volk voorbij zal gaan, Meester,
zolang als dat volk van jouw voorbij zal gaan,
dat jij toen zelf verwierf.

¹⁷ Plant nu hen die dan invoeren neer!
...in een berg van jouw erfenis,
in jouw voorbereide vestiging
die jij zelf toen bewerkte, Meester,
een heilig *ding*, Meester,
die jouw handen toen gereed maakten.

¹⁸ Meester die koning *in* deze aïoon is
en over een aïoon
en nog *verder*.

ἔδυσαν < δύω   μόλιβος   σφοδρῶ < σφοδρός

ὁμοίός (identisch) dezelfde
ἐν θεοῖς < θεός

ἐν ἁγίοις < ἅγιος
θαυμαστός   δόξαις < δόξα (meervoud)
τέρατα < τέρας

ἐξέτεινας < ἐκτείνω
κατέπιεν < καταπίνω

λαόν < λαός   ὁδήγησας < ὁδηγέω
δικαιοσύνη < δικαιοσύνη
ἐλυτρώσω < λυτρώω iemand vrijkopen met een λύτρον (afkoopsum/losgeld)
παρεκάλεσας < παρακαλέω erbij roepen = om hulp roepen
κατάλυμα plaats waar men uitspant

ἔθνη < ἔθνος   ἤκουσαν < ἀκούω
ὠργίσθησαν < ὀργίζω
ὠδίνες < ὠδὶς / ὠδὶν
κατοικοῦντας < κατοικέω   Φυλιστιμ “wilde olijf”

ἔσπευσαν < σπεύδω
ἡγεμόνες < ἡγεμών   Εδωμ < <?>
ἄρχοντες < ἄρχων   Μωαβιτῶν < <?>
τρόμος
Χανααν
ἐτάκησαν < τήκω ook: wegwijnen

φόβος notitie: fobie   ἐπιπέσοι < ἐπιπίπτω

ἀπολιθωθήτωσαν < ἀπολιθόω (imperatief, derde persoon meervoud)
μεγέθει < μέγεθος   βραχιόνος < βραχίων

ἐκτίσω < κτάομαι

καταφύτευσον < καταφυτεύω
κληρονομίας < κληρονομία
ἔτοιμον < ἔτοιμος gereed   κατοικητήριόν
κατειργάσω < κατεργάζομαι
ἁγίασμα (als “hagias-mata”, dingen vanuit het heilige)
ἡτοίμασαν < ἐτοιμάζω

βασιλεύων < βασιλεύω   αἰῶνα < αἰών

Conclusie van het lied (begint met hoofdletter en wijst daarom op nieuw hoofdstuk)

vervolg Exodus, hoofdstuk 15

¹⁹ Omdat *het* paard van Pharao toen samen met een tweewielige strijdswagen en met bestijgers inging in zee. En Meester bracht toen het water van de zee over hen. Maar de zonen van Israel gingen toen door *het* droge in *het* midden van de zee.

ξηρᾶς < ξηρά / ξηρός

Lied van Mariam de profetes

vervolg Exodus, hoofdstuk 15

²⁰ Maar Mariam de profetes de zus van Aäroon nam toen de “toempanon” in haar hand. En alle vrouwen gingen toen uit achter haar met “toemanons” en (rij)dansen.

Μαριαμ προφήτις < vrouwelijk van προφήτης (profeet)

ἀδελφή < vrouwelijk van ἀδελφός (verwant)

τύμπανον

χορῶν < χορός koor

Wat is een toempanon (Grieks: τύμπανον) ?

De toempanon kan op verschillende manieren vertaald worden.

Zo is het een keteltrom: een muziekinstrument met een gespannen dierenvel en van onder een toelopende ketelvorm, waarbij kralen aan koorden bevestigd aan stokken door op het vel dreunen, ook wel klanknabootsend een “pauk” genoemd. “Pauk, pauk, pauk!”, klinkt het.

De toempanon is ook de naam van de folterbalk of dwarsbalk gebruikt bij cruci-fixi – paal-hechting of kruisiging – (Grieks: σταυρώω) om zonder spijkers de veroordeelde aan de martelpaal (Grieks: σταυρός) te hangen en na dagen van uitdroging en pijn aan de houten martelpaal te laten sterven.

²¹ Maar Mariam ging hen voor, zeggend:

ἐξῆρχεν < ἐξάρχω

Laten wij *nu* zingen voor de Meester, want hij is *als* beroemd geëerd. Paard en bestijger wierp hij toen in zee.

zie ook Ex. 15:1